Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ilmastovuosi-kertomus 2025

(K 16/2025 vp)

MmV kuuleminen 16.9.2025

Outi Honkatukia
Ilmasto- ja kemikaalit –yksikön johtaja
Ympäristöministeriö

Taustaa

- Ilmastovuosikertomus annetaan ilmastolain mukaisesti vuosittain eduskunnalle. Annettiin 1. kerran vuonna 2019.

- Ilmastovuosikertomuksessa on tavoitteena antaa ajankohtainen katsaus ilmastopolitiikan asioista eduskunnalle ja suurelle yleisölle. Kertomusta on kehitetty ja monipuolistettu eduskunnan esittämien linjausten mukaisesti.

- Vuoden 2025 ilmastovuosikertomus annettiin 27.6.

- Ilmastovuosikertomuksessa arvioidaan toimien riittävyyttä ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi sekä lisätoimien tarvetta. Ilmastovuosikertomuksen tehtäviin ei kuulu tarvittavien lisätoimien yksilöinti.

- Valmisteluun ovat osallistuneet keskeiset ministeriöt YM:n koordinointivastuulla.

Ilmastovuosikertomus 2025 - Sisältö

Esipuhe

Yhteenveto

1. Johdanto

2. Ilmastotavoitteet

3. KHK-päästöt 2005-2024

4. Tavoitteiden saavuttaminen

5. Toimet sektoreittain ja suunnitelmittain (Päästökauppasektori, KAISU, MISU, KISS2030)

Vaihtuvat teemat:

6. Ilmastonmuutos ja terveys – kuinka näitä voidaan edistää samaan aikaan?

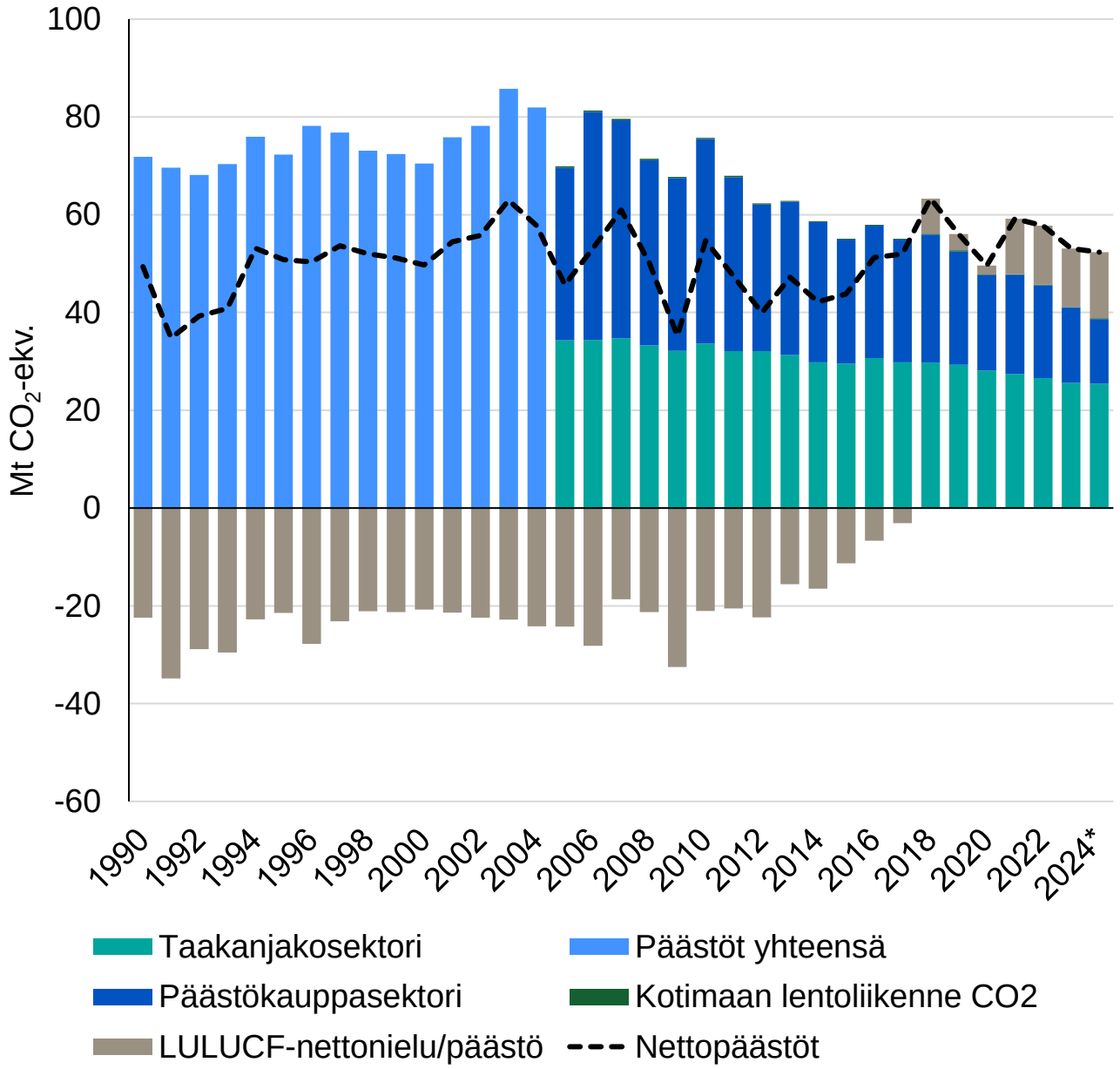
7. Toimimattomuuden kustannukset

Liitteet

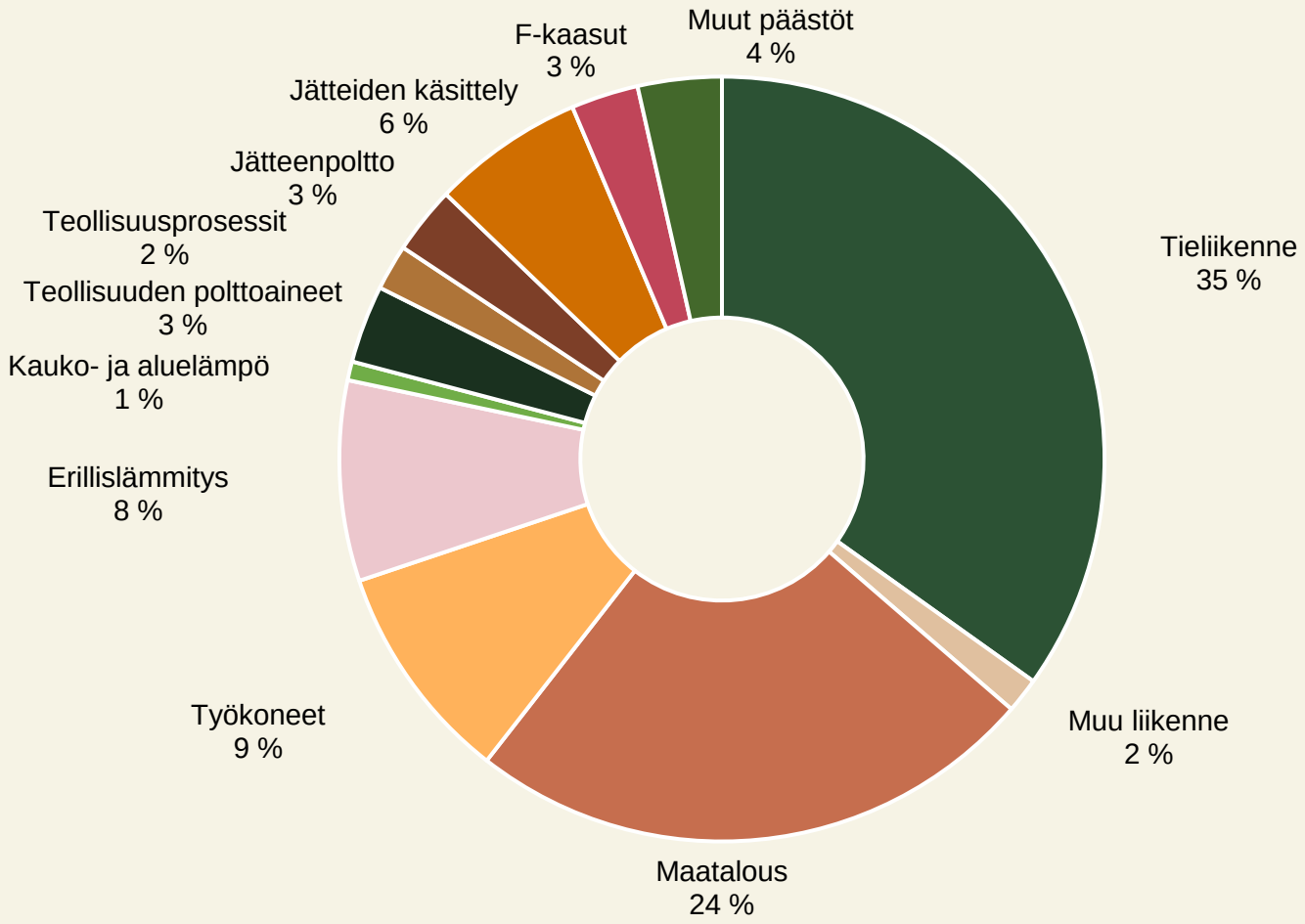
Päästöjen ja nielujen kehitys 1990-2024

- Vuonna 2024 Suomen nettopäästöt olivat 52,3 Mt CO2-ekv. Nettopäästöt laskivat hieman edellisvuoteen verrattuna.
  - Päästöt ilman maankäyttösektoria laskivat edellisvuoteen verrattuna noin 6 %, joista:
    - Päästökauppasektori laski noin 14 %
    - Taakanjakosektori laski noin1 %
  - Maankäyttösektorista on tullut päästölähde

Ilmastovuosikertomuksessa esitettävät vuosien 2005–2023 päästö- ja poistumatiedot ovat Suomen virallisen kasvihuonekaasuinventaarion mukaisia. Vuoden 2024 tiedot ovat pikaennakkotietoja.

Taakanjakosektorin päästöjen jakauma

Ilmastotavoitteet

Ilmastolain tavoitteet:

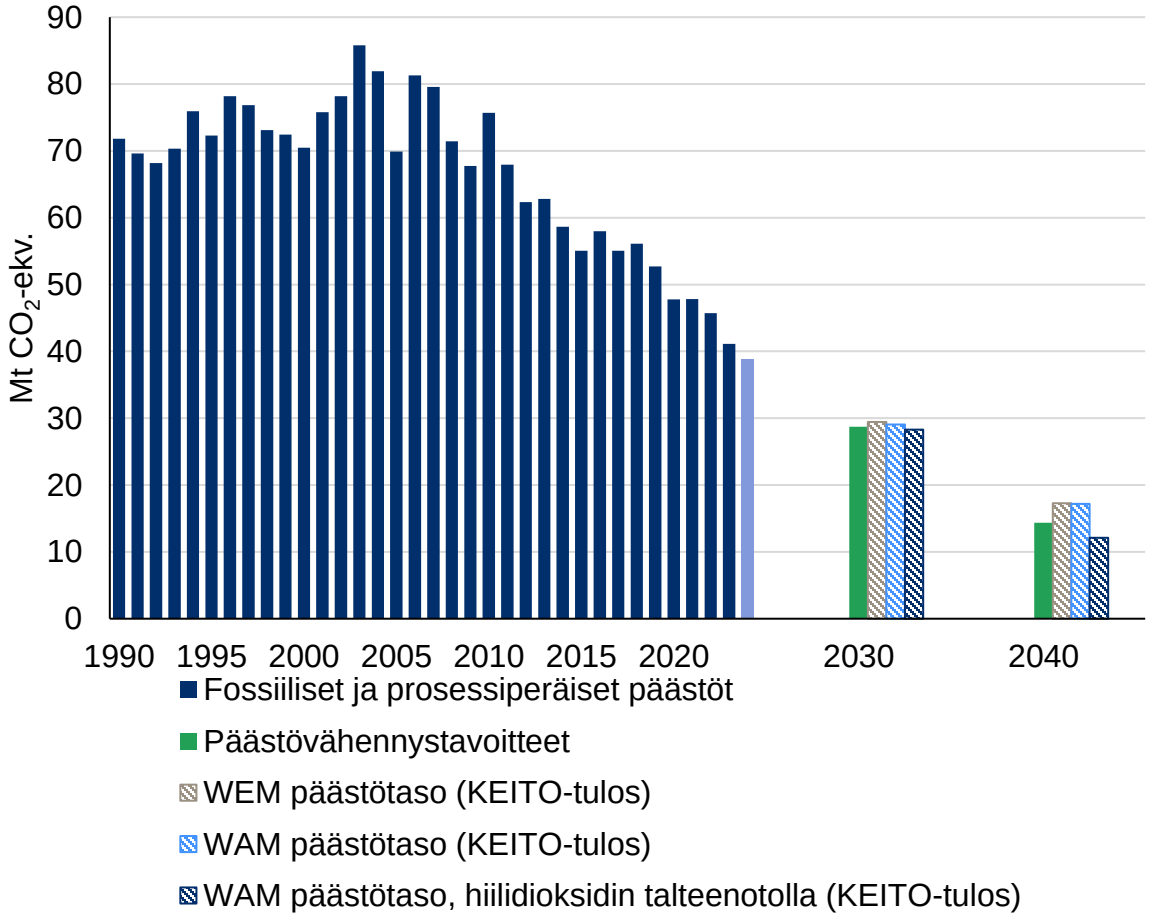
- 60 %:n päästövähennystavoite vuodelle 2030 verrattuna vuoteen 1990
- 80 % päästövähennystavoite vuodelle 2040 verrattuna vuoteen 1990
- Hiilineutraaliustavoite vuonna 2035

EU-velvoitteet:

- Taakanjakosektori:
  - Suomen tavoite -50 % vuonna 2030 verrattuna vuoteen 2005
- Maankäyttösektori (LULUCF):
  - Kausi 2021–2025: no-debit sääntö eli laskennalliset päästöt enintään laskennallisten poistojen tasolla
  - Kausi 2026–2030: Suomen nettonielutavoite 2030 (2016-2018 keskiarvo + 2,9 Mt) ja 2026-2029 kumulatiivinen velvoite
- Tavoitteiden saavuttamista tarkastellaan viisivuotiskausittain (2021–2025 ja 2026–2030)

Ilmastolain päästövähennystavoitteet

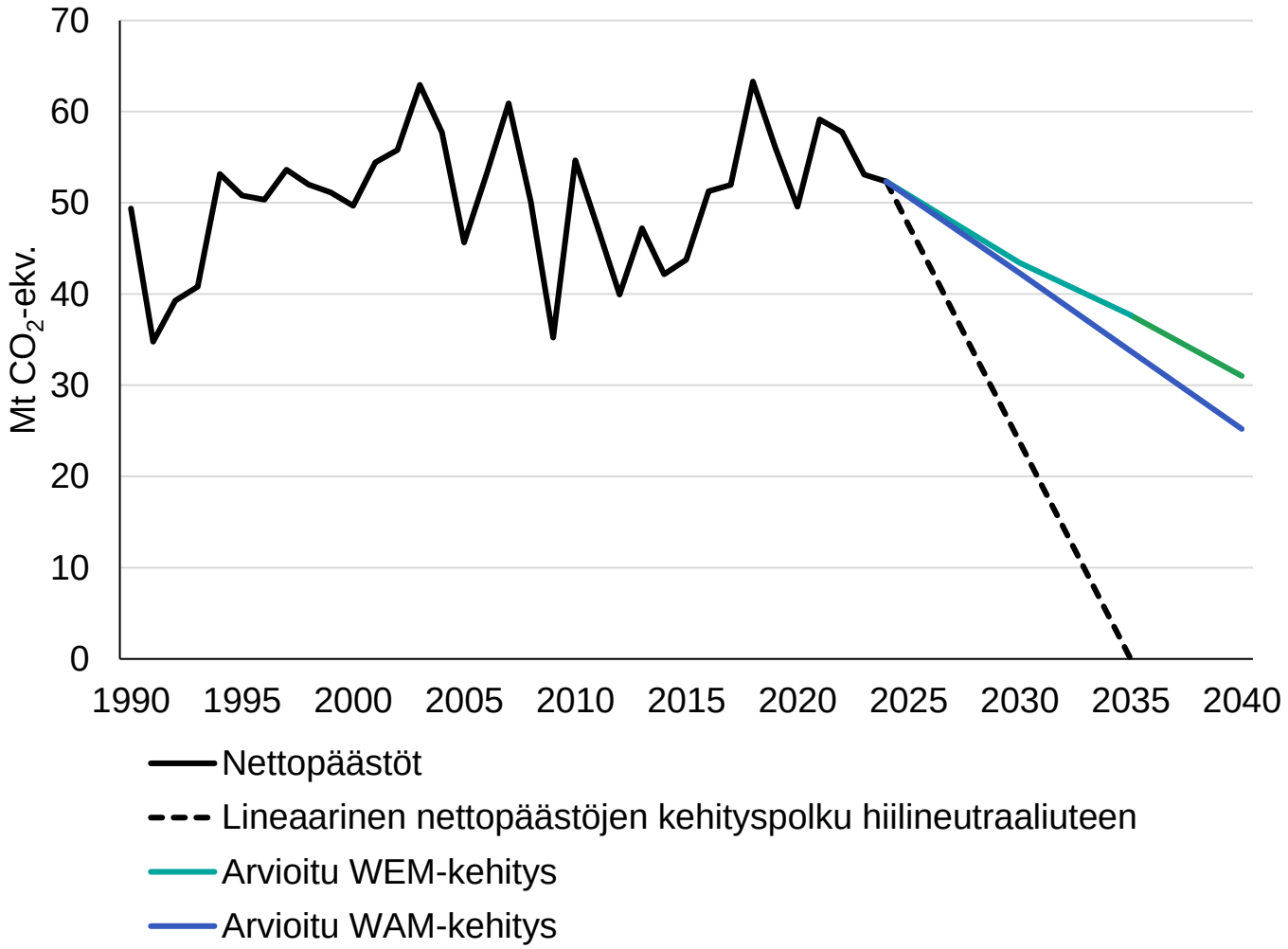
- Tavoitteiden saavuttamista on arvioitu KEITO-hankkeen tulosten perusteella:
  - Nykytoimiskenaariossa (WEM) ollaan lähellä vuoden 2030 osalta, mutta ei riittävän. Vuoden 2040 osalta ollaan kauempana.
  - Politiikkatoimiskenaariossa (WAM) päästään hieman lähemmäksi tavoitteita. Jos hiilidioksidin talteenottoteknologiat huomioidaan päästövähennyspuolella, tavoitteet voidaan saavuttaa.

Ilmastolain hiilineutraaliustavoite 2035

- Hiilineutraaliustavoitetta ei saavuteta ilman merkittäviä lisätoimia kaikilla sektoreilla
- Toimia tarvitaan erityisesti maankäyttösektorilla, jossa päästöt ovat nousussa eikä laskussa tällä hetkellä.

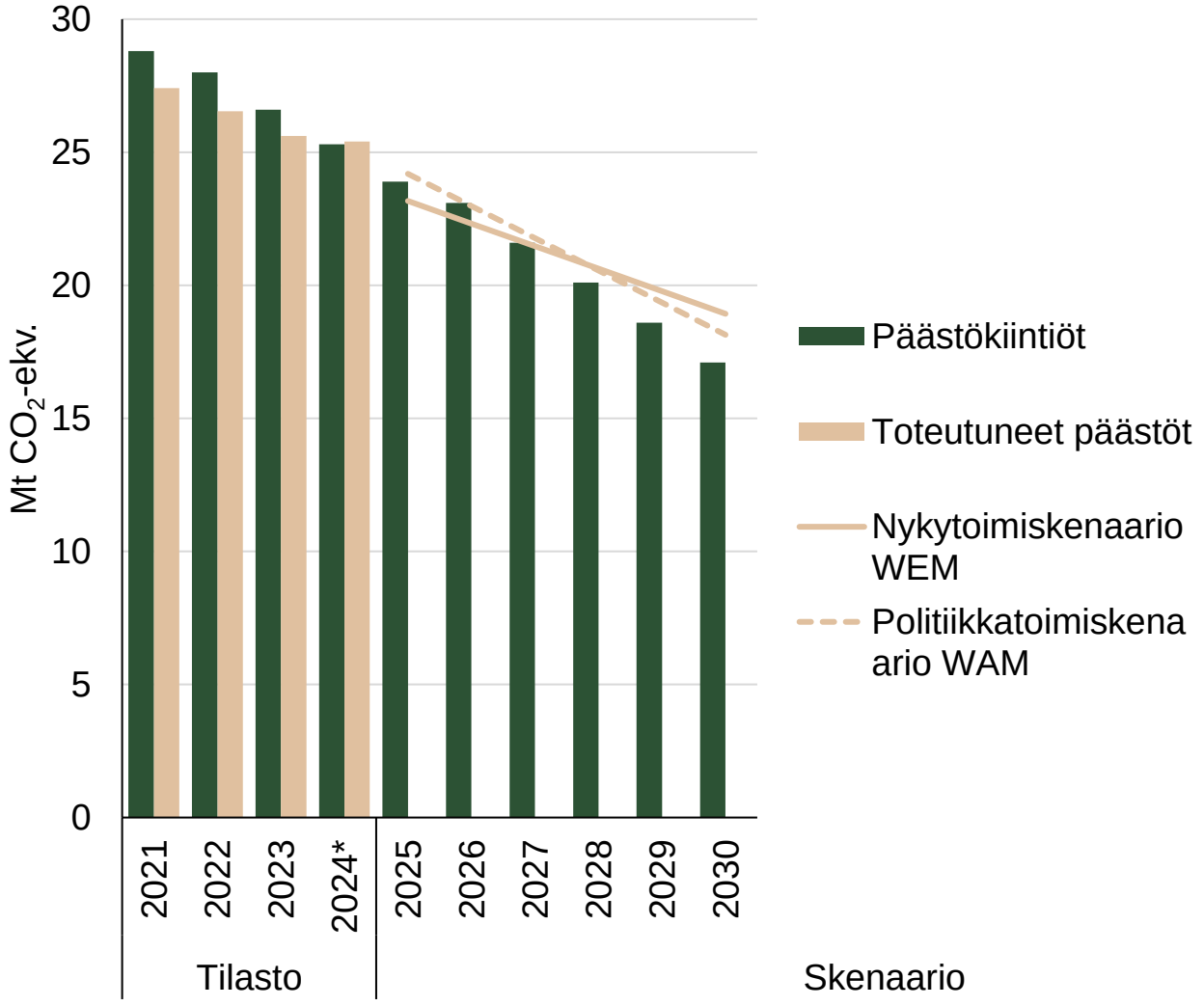
- Skenaarioiden perusteella kuilu tavoitteeseen vuonna 2035 on yli 30 Mt

Taakanjakosektorin velvoite

- Päästökiintiöt on kiinnitetty vuosille 2021-2025. Vuosien 2026-2030 päästökiintiöt on tarkoitus kiinnittää loppuvuonna 2025.
- Lopullinen velvoitteen noudattamisen tilanne kauden 2021-2025 osalta varmistuu 2027-2028 ja kauden 2026-2030 osalta 2032.

- Vuosien 2021-2023 päästökiintiöt alitettiin.
- Vuoden 2024 päästökiintiö ylittyi.
- KEITO-hankkeen tulosten pohjalta ja ympäristöministeriön arvion mukaan
  - Päästöjen puolitustavoitteen saavuttaminen vuoteen 2030 mennessä epävarmaa - vuosittain tarvittaisiin yli 1 Mt vähennystahti.
  - Kumulatiivinen 2021-2030 tavoite on mahdollista saavuttaa sekä WEM- että WAM-skenaariossa, jos skenaarioiden mukainen kehitys toteutuu.

Maankäyttösektorin EU-velvoite

Ilmastovuosikertomuksen valmistelussa käytettävillä tiedoilla arvioiden LULUCF-vajeen suuruudet suhteessa EU- velvoitteeseen olisivat:

- Kaudella 2021-2025
  - 110–115 Mt CO_2-ekv ilman LULUCF-asetuksen joustokeinoja.
  - 83–88 Mt CO_2-ekv. mikäli LULUCF-asetuksen mukaiset joustot ovat käytettävissä
- Vuodet 2026-2029
  - Vuosina 2026–2029 kurottavaa olisi yhteensä 42,5 milj.t CO_2-ekv. lineaarisen kehityspolun täyttämiseksi.
- Vuonna 2030
  - Keväällä 2025 julkaistujen virallisten inventaariotietojen mukaan vuosien 2016–2018 keskiarvonielu oli -0,9 Mt CO_2-ekv. Tämä tarkoittaa, että vuonna 2030 Suomen maankäyttösektorin nielun tulisi olla -3,8 Mt CO_2-ekv. tasolla.

Keskeiset viestit v. 2025 kertomuksessa

- Kokonaispäästöt (pl. LULUCF) ovat laskeneet odotuksia nopeammalla tahdilla. Päästöjen vähenemisen taustalla on erityisesti päästökauppasektori.
- Maankäyttösektori on ollut nettopäästölähde vuodesta 2018 ja metsät vuodesta 2021.
- Kansallisen ilmastolain päästövähennystavoitteet 2030 ja 2040 on mahdollista saavuttaa politiikkatoimiskenaarion (WAM) mukaisessa kehityksessä, mikäli hiilidioksidin talteenottoteknologiat huomioidaan päästövähennyspuolella.
- Kansallisen ilmastolain hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen edellyttää lisätoimia maankäyttösektorilla sekä muilla sektoreilla.
- Kauden 2021-2025 EU- velvoitteiden saavuttamista tullaan tarkastelemaan 2027-2028. Kauden 2021-2025 LULUCF- sektorin vaje on kooltaan merkittävä. Mikäli LULUCF-sektorin vajetta ei saada katettua, siirtyy vaje katettavaksi taakanjakosektorilla.
- Taakanjakosektorin kumulatiivinen 2021-2030 tavoite on mahdollista saavuttaa, mikäli skenaarioiden mukainen kehitys toteutuu ja ei oteta huomioon LULUCF-vajeen mahdollista siirtymistä taakanjakosektorille.

Kiitos!

Ilmastovuosikertomus löytyy osoitteesta
https://ym.fi/ilmastovuosikertomus

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 4–10, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment